

Támogassa a felhívásunkat!

Kérjük, segítsen beépíteni a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzését és fenntartható használatát a politikai és kormányzati keretrendszerbe ezzel biztosítva Európa felkészülését a klímaváltozás okozta, mezőgazdaságot is érintő, komoly kihívásokra. A megfelelő, európai uniós szintű politikai intézkedések hiányában, sürgősen ki kell alakítani a mezőgazdasági növényi sokféleséget védő *in situ*/(on-farm gazdaságokban megvalósuló) tevékenységek rendszerét a jelenlegi ex situ tevékenységek fenntartása mellett.

Ezért kérjük a mezőgazdaság, valamint a környezetvédelem területén tevékenykedő politikai döntéshozókat, hogy proaktívan kapcsolódjanak a Farmer's Pride projekthez (a Natura 2000 hálózattal társulva) egy olyan politikai környezet megteremtése érdekében, amely támogatja a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzését, valamint fenntartható használatát lehetővé tevő hálózat működését, Európa jövőbeli mezőgazdálkodásának, élelmiszer-ellátásának és élelmiszer-biztonságának érdekében.

Politikai döntéshozók: Agrobiodiverzitás az élelmiszerbiztonság érdekében MIT TEHET ÖN?

Projektpartnerek

További információkért, valamint a projekthez történő csatlakozáshoz látogassa meg a honlapunkat, vagy lépjen kapcsolatba a projektmenedzserrel:
s.kell@bham.ac.uk

www.farmerspride.eu

[#eufarmerspride](#) [@PGRInSitu](#)

Borítókép: Értékesítésre váró karfiolfajták egy szicíliai piacon, Olaszország © P.Stapleton / Agrárerdészeti Globális Központ (ICRAF)
Fent: A vad rokon fajnak minősülő endemikus *Convolvulus fernandesii* magjainak gyűjtése P. Silva & Teles Portugália © Carlos Ferreira Silva
Belül: Eladásra váró zöldségek egy piacon Olaszországban © Növénygenetikai Erőforrások Nemzetközi Intézete / R.Faidutti; Egy hosszú üvegházi uborka keresztezése © Jeremy Cherfas; Tájfajta babokat termeszto gazdálkodó, Bulgária © René Hauptvogel; *Aegilops cylindrica* Host, a búza egyik vad rokona (*Triticum* spp.), Szlovákia © René Hauptvogel

Tervezte: rjpdesign.co.uk

Az Európai Unió Horizont 2020 Kutatási és Innovációs Keretprogramjának támogatásával

A mezőgazdasági növényi sokféleség – a termesztett növényfajok, fajtáik és vad rokonaik sokfélesége – alapvető fontosságú az élelmiszer-termelő rendszereink fenntarthatósága szempontjából, mivel ez biztosítja a mezőgazdaság alkalmazkodóképességét.

Az élelmiszerellátás és az élelmiszerbiztonság, a klímatudatos mezőgazdaság, valamint a kultúrnövények kártevőkkel és betegségekkel szembeni tűrőképessége mind elképzelhetetlen a mezőgazdasági növényi sokféleség nélkül. A mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* fenntartásával kapcsolatos európai szakértelemre alapozva az Európai Unió Horizont 2020 keretprogramjához tartozó Farmer's Pride projekt egy olyan hálózatot hoz létre az *in situ* megőrzés és a fenntartható használat érdekében, amely biztosítja a növényi sokféleséghez történő hozzáférést mind a gazdálkodók, mind pedig a nemesítők számára.

Azonban, ha a politikai döntéshozók aktív segítsége nélkül ezeket az újításokat nem sikerül beépíteni a kulcsfontosságú jogalkotási és kormányzati keretrendszerekbe, akkor féltő, hogy a hálózat

által létrehozott tőke elvesz a projekt végére. Ez veszélybe sodorná az *in situ* megőrzési törekvések fenntarthatóságát, amelyek alapvető fontosságúak a mezőgazdasági növényi sokféleség megőrzéséhez Európában.

Ajánlás

A Farmer's Pride projekthez történő csatlakozás során a mezőgazdaság, valamint a környezetvédelem területén tevékenykedő, politikai döntéshozóknak meg kell határozniuk a projekt által elért előrelépések jogalkotási folyamatba kerüléséhez szükséges intézkedéseket. Amennyiben sikerrel járunk, akkor Ön is hozzájárul a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzésének és fenntartható használatának hosszú távú megalapozásához Európában.

Bevezetés

Az Európai Unió Horizont 2020 Kutatási és Innovációs Keretprogramjának támogatásával megvalósuló Farmer's Pride projekt egy összeurópai hálózat létrehozásán dolgozik a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzése érdekében (a védett területek Natura 2000 hálózata mellett).

Ez a hálózat alapvető fontosságú annak érdekében, hogy a jövőbeli élelmiszerellátásunk genetikai alapja megfelelően változatos legyen az éghajlatváltozás kihívásaival szemben (pl. hogy rendelkezünk a kultúrnövények kártevői és betegségei, valamint a kiszámíthatatlan és szélsőséges időjárási események elleni küzdelemhez szükséges genetikai tulajdonságokkal).

A mezőgazdasági növényi sokféleség fenntartása elengedhetetlen az élelmiszer-ellátás, az élelmiszer-biztonság, valamint a gazdaság biztonsága szempontjából is. Ennek ellenére jelenleg nincs olyan európai irányelv, amely ezek kezeléséről és felügyeletéről rendelkezne az Európai Unió politikai és kormányzati keretrendszereiben. Habár számos

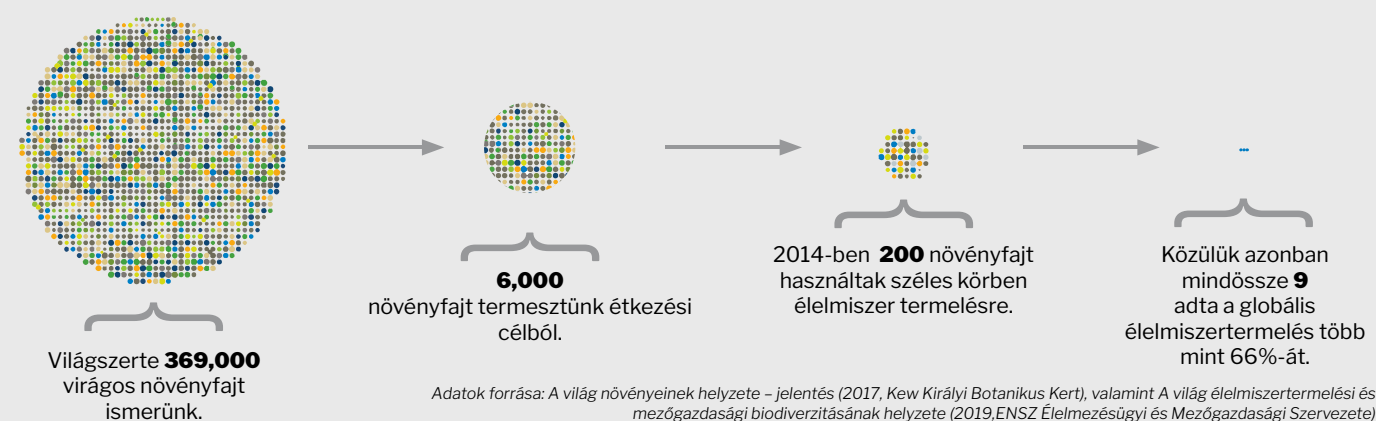

politikai eszköz létezik a biológiai sokféleség megőrzésének elősegítésére, azok nem fedik le a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzését és fenntartható használatát.

Az élelmiszerbiztonságunk jövője számos növénygenetikai erőforrás fennmaradásától függ, beleértve a kultúrnövények vad rokon fajait és a helyileg alkalmazkodott kultúrnövény-változatokat (tájfajtákat).

A növények genetikai sokféleségének szükségessége a mezőgazdaságban

A néhány termesztett növényfajtól, valamint a genetikailag egységes fajtáiktól való nagymértékű függőségünk komoly veszélyt jelent a jövőbeli élelmiszerellátásunkra és élelmiszerbiztonságunkra.

A probléma

A mezőgazdasági növényi sokféleség jelentőségének alábecslése, valamint a szakmai koordináció hiánya a megőrzésben számos, egymással ellentmondó politika létrejöttéhez vezetett, amelyek inkább ártottak a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzésének ahelyett, hogy segítették volna azt.

A jelenlegi *in situ* megőrzéssel kapcsolatos ösztönző mechanizmusok – már ahol egyáltalán léteznek ilyenek – ad hoc jellegűek és rendszertelenek. A hozzáférést és a hasznok megosztását megnehezíti, hogy az *ex situ* (génbankokban történő) megőrzéssel ellentétben az *in situ* őrzött genetikai anyagok nagy területen elszórtan helyezkednek el és különböző érintettek kezelik azokat.

Továbbá óriási különbségek tapasztalhatóak az *ex situ* és az *in situ* megőrzés politikai lefedettségében is Európában. Míg szinte minden ország rendelkezik *ex situ* mezőgazdasági biodiverzitást megőrző programmal és legalább egy működő génbankkal, nincsenek hasonló kiegészítő *in situ* vagy on-farm megőrzési programok. Valójában mind az *ex situ* mind pedig az *in situ* megőrzési tevékenységek esetében hiányzik egy európai uniós politikai irányelv.

A hálózat iránti igényt (mely a létező, biológiai sokféleség védelmét szolgáló védett területek Natura 2000 hálózatához hasonlítható, illetve ahhoz köthető) az Európai Unió Mezőgazdasági Főigazgatósága (<https://bit.ly/2KJOpWD>) valamint az Európai Parlament (<https://bit.ly/2wPwMpy>) kérése alapozta meg, mely az *in situ* megőrzéssel kapcsolatos törekvések megfelelő koordinációját sürgette.

Azonban a hálózat Farmer's Pride projekt utáni fenntarthatóságának biztosítása érdekében, a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzésének mechanizmusait sürgősen az európai uniós jogalkotásba kell ágyazni.

Javasolt megoldás

Együtt létrehozhatunk egy célirányos akciótervet a mezőgazdasági növényi sokféleség *in situ* megőrzését segítő, jogi mechanizmusok európai uniós, valamint az átfogóbb európai jogalkotási és kormányzati keretrendszerekbe történő beágyazásához.

A politikai döntéshozókkal történő párbeszédre való felkészülés érdekében az Európai Unió Horizont 2020 Kutatási és Innovációs Keretprogramja által támogatott Farmer's Pride projekt felülvizsgálja az élelmiszerekkel, a mezőgazdasággal, valamint a biológiai sokféleséggel és a környezettel kapcsolatos valamennyi jogszabályt a kritikus joghézagot, illetve a lehetőségek feltárása érdekében. Elképzeléseink szerint a szakpolitikai ajánlások legalább az alábbi intézkedéseket fogják tartalmazni:

- Megfelelő lépések a jelenlegi jogszabályi hézagok áthidalására és az ellentmondó jogszabályok harmonizálására.
- Az *in situ* megőrzött mezőgazdasági növényi sokféleséggel kapcsolatos hozzáférés, használat, illetve a hasznok méltányos megosztása érdekében szabályozási keretrendszer létrehozása.
- Az *in situ* megőrzés hosszú távú fenntartását biztosító ösztönző mechanizmusok és tervek.
- A „Növénygenetikai erőforrások *in situ* megőrzését és fenntartható használatát biztosító Európai hálózat” hosszú távú működtetéséhez szükséges, a projekt által megalapozott intézkedések.
- Támogató informatikai keretrendszer (platform kialakítása, felhasználói kezelőfelület) az *in situ* megőrzéshez, mely megegyezik a génbankokban használt, mezőgazdasági sokféleséget kezelő informatikai rendszerrel, az Európai Növénygenetikai Erőforrások Kutatási Katalógusával (EURISCO).

